

L. M. Montgomery

Anne otthonra talál

KÖNYVMOLYKÉPZŐ KIADÓ

Lucy Maud Montgomery

Anne otthonra talál

Könyvmolyképző Kiadó
Szeged, 2008

Írta: Lucy Maud Montgomery

Eredeti cím: Anne of Green Gables: Copyright, 1908, by L. C. Page & Company.

Entered at Stationer's Hall, London. Az első brit kiadást a Pittman készítette 1908-ban

© David Macdonald, meghatalmazott, és Ruth Macdonald 1996

Copyright, 1908, by L. C. Page & Company. Entered at Stationer's Hall, London.

First British Edition published by Pittman 1908

© David Macdonald, trustee, and Ruth Macdonald 1996

Fordította: Szűr-Szabó Katalin

A borítót tervezte: Rényi Krisztina

® L. M. Montgomery is a trademark of the Heirs of L. M. Montgomery Inc., used under licence by Könyvmolyképző Publishing Hungary.

Az L. M. Montgomery védjegy az L. M. Montgomery Örökösei Rt. tulajdonában van, amelyet a Könyvmolyképző Kiadó Magyarországon az Rt. hozzájárulásával használ.

® Anne of Green Gables and the other indicia of "Anne" are trademarks of the Anne of Green Gables Licensing Authority Inc., which is owned by the Heirs of L. M. Montgomery Inc. and the Province of Prince Edward Island and located in Charlottetown, P. E. I., Canada, and are used under licence by Könyvmolyképző Publishing Hungary.

Az Anne otthonra talál és a többi Anne-kötet az Anne of Green Gables Licensing Authority Rt. védjegye, amelynek L. M. Montgomery örökösei és a kanadai Charlottetownban lévő Edvárd herceg-sziget tartománya a tulajdonosa. A védjegyet a Könyvmolyképző Kiadó Magyarországon a tulajdonosok hozzájárulásával használja.

ISBN 978 963 9492 33 2

© Kiadta a Könyvmolyképző Kiadó, 2008-ban

Cím: 6701 Szeged, Pf. 784

Tel.: (62) 551-132, Fax: (62) 551-139

E-mail: info@konyvmolykepzo.hu

Felelős kiadó: A. Katona Ildikó

Műszaki szerkesztő: Bágyoni József

Készült a Generál Nyomdában, Szegeden

Felelős vezető: Hunya Ágnes

© Copyright Lucy Maud Montgomery örökösei

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás, a mű bővített, illetve rövidített kiadásának jogát is. A kiadó írásbeli engedélye nélkül sem a teljes mű, sem annak része semmilyen formában – akár elektronikusan vagy mechanikusan, beleértve a fénymásolást és bármilyen adattárolást – nem sokszorosítható.

Édesanyám és édesapám emlékére

Hisz tiszta volt s igaz a lelked,
Tűz, harmat s szellem alkotott,
A legjobb csillagok kegyeltek

Robert Browning
(*Tótfalusi István fordítása*)

Mrs. Rachel Lynde-et meglepetés éri

Mrs. Rachel Lynde háza éppen ott állt, ahol az Avonlea-be menő út egy égerfákkal és fuksziával szegélyezett völgybe ereszkedik le, amelyet a régi Cuthbert-birtok melletti erdőben eredő patak szelt át; erről pedig úgy hírlett, hogy jóllehet a forrásánál még zabolátlanul kanyargott, és folyását sötét titkokat rejtő tavacskák és zuhatagok törték meg, a Lynde-völgybe érve lecsendesült és jó magaviseletűvé szelődött, hiszen még egy patak sem csoboghatott úgy el Mrs. Rachel küszöbe előtt, hogy illő tiszteletben ne tartsa a jó modort és az illemszabályokat. Nyilván még a csermely is tisztában volt azzal, hogy az ablakában üldögélő Mrs. Rachel éles tekintetét a gyerekektől a patakokig egyetlen arra elhaladó sem kerülheti el, és ha a jeles hölgy bármi szokatlant vagy furcsát észlel, addig nem nyugszik, amíg minden okra és indokra fényt nem derít.

Avonlea-ben és környékén akadnak olyanok, akik saját dolgaik szégyenteljes elhanyagolása árán minden percüket a mások ügyei körüli szimatolásnak szentelhetik, de Mrs. Rachel Lynde azzal a bámulatos képességgel volt megáldva, hogy egyszerre tudott a maga dolga mellett még másokéval is foglalkozni. Neves háziasszony hírében állt, aki minden házimunkát időben elvégez, és amit csinál, azt kitűnően csinálja, ráadásul egy személyben vezeti a Varrókört, kisegít a vasárnapi iskolában, és oszlopos tagja az Egyházközségi Segélyegyletnek meg a Külmissziós Szövetségnek. Temérdek tennivalója mellett még arra is maradt bőven ideje, hogy órákon át elüldögéljen a konyhaablaknál, és a soron következő „vattázott” ágytakarón

munkálkodjon – „a tizenhatodikon!”, ahogy az avonlea-i háziasszonyok áhítatos tisztelettel szokták mondogatni –, s közben fél szemét szüntelenül rajta tartsa a völgyet keresztülszelő és a túlnani meredek, vörös dombra felkapaszkodó főúton. Mivel Avonlea a Szt. Lőrinc-öbölbe beszögellő és így mindkét oldalról vízzel körülvevett, háromszögletű félszigeten helyezkedett el, az oda érkezők vagy onnan távozók csakis ezt az utat választhatták, és így – jóllehet ők észre sem vették – Mrs. Rachel árgus tekintetének villámai között kellett elhaladniuk.

Egy kora júniusi délután is éppen szokott őrhelyén ült az ablakon beáradó ragyogó és melegén simogató napsütésben; a ház alatti lejtőn a gyümölcsös rózsaszín pírrel futtatott fehér menyasszonyi virágdíszbe öltözött, és számtalan méh zümmögésétől volt hangos. Thomas Lynde, az a jámbor emberke, akit mindenki csak „Rachel Lynde férjének” hívott Avonleaben, a kései fehérrépát vetette a csűr mögötti lejtős mezőn, és Matthew Cuthbertnek is ez lett volna a dolga a maga vörös patakparti mezején, hiszen épp előtte nap este hallotta Carmodyban, William J. Blair boltjában, hogy Matthew azt mondta Peter Morrisonnak, hogy másnap délután akarja elvetni a répamagot. Mindezt persze Peter Morrison unszolására bökte ki; olyat ugyanis nem hallott még a világ, hogy Matthew Cuthbert valaha is önként felvilágosítással szolgált volna.

Ennek ellenére Matthew Cuthbert békésen hajtott át a völgyön, fél a hegyre egy munkanap délutánjának kellős közepén, ráadásul fehér gallért és a legjobb öltönyét viselte, amiből a vak is láthatta, hogy készül valahova, a homokfutóba pedig a sárga kancát fogta be, ami meg arra vallott, hogy az úti célja messze fekszik. Most már csak az volt a kérdés: hová megy Matthew Cuthbert, és mi célból?

Ha Avonlea-ben bárki másról lett volna szó, Mrs. Rachel a látottakból jó érzékkel kikövetkeztette volna mindkét kérdésre az

igazsághoz közel járó választ. De Matthew-t oly ritkán szólította el bármi is otthonról, hogy csakis valami halasztást nem tűrő és szokatlan ügyről lehet szó; széles e határban ő volt a legfélénekbb ember, aki utált idegenek közé menni vagy bármi olyan helyre, ahol meg kellett szólalnia. Ennélfogva egy fehér gallért viselő és a homokfutót hajtó Matthew rendkívüli látványnak számított. És Mrs. Rachel hiába törte a fejét, képtelen volt rájönni az okra, következésképpen el volt rontva az egész délutánja.

– Uzsonna után átugrom a Zöldmanzárdos-házba, és megtudom Marillától, hogy Matthew hova ment és miért – döntötte el végül is az érdemes asszonyság. – Ilyentájt sosem megy a városba, látogatóba sem jár soha, ha meg elfogyott volna a répmag, nem vett volna ünneplőt és nem a homokfutóval menne vásárolni. Ahhoz nem hajtott elég gyorsan, hogy orvosért sietett volna. Tegnap este óta azonban mégiscsak történnie kellett valaminek, hogy útnak induljon. Szörnyen fúrja az oldalamat a kíváncsiság, és szavamra, addig nem nyugszom, amíg a végére nem járok, miért is utazott el ma Matthew Avonlea-ből.

Így azután Mrs. Rachel útnak is eredt uzsonna után, bár szerencsére nem kellett messzire mennie: a gyümölcsösben álló, tágas, zezugos ház, a két Cuthbert testvér otthona alig egy negyedmértöldnyire volt a Lynde-völgytől. A nehezebb megközelíthetőség kedvéért azonban még az oda vezető ösvény is a kerülő utat választotta. Matthew Cuthbert apja – ez a fiához féltékenységben és hallgatagságban olyannyira hasonló ember – a családi ház építésekor igyekezett embertársaitól minél távolabb húzódni, anélkül hogy az erdőbe menekülne előlük, így azután a Zöldmanzárdos-ház az irtás legszélén épült, és ott állt azóta is; a főútról, amely mellett a többi, társaságot kedvelő avonlea-i háza állt, alig lehetett látni. Mrs. Rachel Lynde véleménye szerint ilyen helyen lakva egyáltalán nem élet az élet.

– Szavamra, ez legfeljebb csak szállásszámba megy – düny-

nyögte magában, miközben a vadrózsabokrokkal szegélyezett, jól kitaposott füves ösvényen gyalogolt. – Nem csoda, hogy Matthew és Marilla egy kissé furák népek, hisz’ ott laknak magányosan, távol mindenkitől. Az erdő nem embernek való társaság, bár isten a megmondhatója, hogy ha az volna, akkor nem volna hiányuk szórakozásban. Én már inkább az embereket nézem. Igaz, ami igaz, úgy látszik, ők beérik ezzel is, de hát, gondolom, megszokhatták már ennyi év alatt. Ahogy az egyszeri ír mondja, nincs, amihez az ember gyereke hozzá ne szokna, az akasztást is beleértve.

E szavakkal ért ki Mrs. Rachel Lynde a Zöldmanzárdos-ház udvarára. A ragyogóan zöld, tiszta és rendes udvart egyik oldalról hatalmas, boglyas fűzmatuzsálemek, másfelől csinosan növekvő jegenyenyárfák fogták körbe. Még Mrs. Rachel sasszeme sem tudott felfedezni egyetlen oda nem illő követ vagy faágat sem. Titkon meg volt győződve arról, hogy Marilla az udvart legalább oly gyakran söpri fel, mint ahányszor a házat odabent. A földről akár enni lehetett volna, és az étel még csak be sem piszkolódott volna.

Mrs. Rachel határozottan bekopogott, majd a hívó szót hallva, benyitott a konyhába. A Zöldmanzárdos-ház e helyisége barátságos benyomást keltett vagy legalábbis kelthetett volna, ha az ott uralkodó kínos tisztaság nem tette volna egy soha nem használt tisztaszobához hasonlónak. Egyik ablaka keletre, a másik nyugatra nézett – ez utóbbiból a hátsó udvarra nyílt kilátás, és e pillanatban a lány júniusi napsütés áradt be rajta –, míg a keleti ablakot, ahonnan a balra eső gyümölcsös virágzó hófehér cseresznyefáit és a patakparton bólogató, karcsú nyírfákat lehetett volna látni, kuszán benőtte a vadszőlő. Marilla Cuthbert, aki mindig egy kicsit bizalmatlanul szemlélte a napfényt, ezt a túlságosan könnyedén táncoló, felelőtlen valamit egy olyan világban, amit komolyan kell venni, itt szokott üldö-

géltni, már ha jutott ilyesmire ideje. Most is itt volt, kötögetett, és a háta mögötti asztal vacsorához volt megterítve.

Mrs. Rachel jószerivel még be sem tette maga mögött az ajtót, már levonta az asztalon látottakból a megfelelő következtetéseket. A három teríték világosan utal arra, hogy Matthew vacsoravendéget hoz magával, a hétköznapi tányérok, az egyféle sütemény meg az egyszerű vadalmabefőtt viszont a látogató fontossága ellen szóltak. Akkor meg mivel magyarázható Matthew ünneplője és a sárga kanca? Mrs. Rachel feje már szédült a csendes, cseppet sem titokzatos Zöldmanzárdos-ház váratlan rejtélyétől.

– Jó estét, Rachel! – szólalt meg pattogó hangon Marilla. – Igazán kellemes időnk van, nem? Foglalj helyet! Hogy vannak a többiek odahaza?

Marilla Cuthbertet és Mrs. Rachelt – jobb szó híján – barátságának nevezhető érzés fűzte össze, minden nyilvánvaló különbözőségük ellenére, vagy talán éppen emiatt?

Marilla magas volt, vékony, szögletességét sehol sem enyhítette gömbölydedség, sötét, imitt-amott már őszbe vegyülő haját két egyszerű, drót hajtúvel ellentmondást nem tűrően megtűzött szigorú kis kontyba fogta össze. A látszat – ami ez egyszer nem csalt – egyhangú életet élő, hajlíthatatlan gondolkodású asszonynak mutatta, a szája vonala azonban arról árulkodott, hogy ha a sors úgy hozta volna, humorérzéknek sem lett volna híján.

– Nem panaszkodhatunk – válaszolta Mrs. Rachel –, de azt hittem, talán *veled* történt valami, amikor megláttam Matthew-t elhajtani. Megijedtem, hogy orvosért megy.

Marilla ajka megértően vonaglott meg. Már várta, hogy szomszédasszonyát előbb-utóbb átkergeti a kíváncsiság, amint az ismeretlen okból kiruccanó Matthew-t meglátja.

– Ó, dehogy, én egész jól vagyok, bár tegnap cudar fejfájás

gyötört. Matthew Bright Riverbe ment. A Nova Scotia-i árvaházból egy kisfiút fogadunk örökbe, és őt várjuk a ma esti vonattal.

Ha Marilla kijelenti, hogy Matthew egy Ausztráliából érkező kenguru elé ment a Bright River-i állomásra, Mrs. Rachel akkor sem lett volna jobban meglepve. A megdöbbenés teljes öt másodpercig még a szavát is elvette. Marilla esetében a tréfa lehetősége ugyan ki volt zárva, a pillanat töredékéig Mrs. Rachel mégis hajlamos volt ezt feltételezni.

– Komolyan beszélsz, Marilla? – kérdezte, amikor végre visszszanyerte a beszédképességét.

– Hát persze – bizonygatta Marilla, mintha csak egy avonlea-i tanyán a szokásos tavaszi munkák része lett volna a Nova Scotia-i árvaházból egy fiú örökbefogadása, nem pedig soha nem hallott szenzáció.

Mrs. Rachel úgy érezte, mintha a fejére szakadt volna a tető. Csak felkiáltójelekben tudott gondolkodni. Egy kisfiú! Hogy pont Marilla és Matthew Cuthbertnek jusson ilyesmi az eszébe, hogy egy gyereket fogadjanak örökbe! Ráadásul egy árvaházból! Hát tényleg kifordult a világ a sarkából! Ezután már semmin sem lepődik meg! Semmin!

– Hogy a csudába jutott ilyesmi az eszetekbe? – tudakolta rosszallóan.

Mielőtt döntöttek volna, ki sem kérték a tanácsát, ezért eleve rosszallás járt.

De Marilla sem maradt adósa:

– Nos, már egy ideje tervezgetjük, sőt ami azt illeti, egész télen ezen gondolkoztunk – mondta. – Karácsony előtt Mrs. Alexander Spencer járt itt látogatóban és elmesélte, hogy tavasszal kivesz egy kislányt a hopetowni árvaházból. Mrs. Spencer a Hopetownban lakó unokatestvérénél volt látogatóban, és közben mindenről tájékozódott. Szóval, Matthew-val azóta törjük rajta a fejünket. Arra gondoltunk, hogy egy fiút

vennénk magunkhoz. Tudod, Matthew sem lesz fiatalabb – már a hatvanadikat tapossa –, és már nem olyan fürge, mint régen. A szíve is gyakran rendetlenkedik. És te is tudod, milyen rettenetesen nehéz napszámot találni. Nem is akad más, mint azok az ostoba, éretlen, csenevész francia fiúk; ha meg sikerül egyet nagy keservesen betanítani, fogja magát és meglép a homárüzembe vagy az Államokba. Matthew először azzal jött, hogy vegyünk ide egy angol fiút. De én erről hallani sem akartam. „Lehet, hogy nincs velük semmi baj”, mondtam neki, „de nekem nem kell egy londoni utcagyerek. Legalább helybeli születésű legyen. Akárkit is hozunk ki, mindig van kockázat. De ha egy született kanadait veszünk magunkhoz, mégis könnyebben érzem magam, és éjszaka is nyugodtabban alszom majd.” Végül is úgy döntöttünk, megkérjük Mrs. Spencert, hogy válasszon ki egyet, amikor elmegy a kislányért. Múlt héten hallottuk, hogy indul, így aztán üzentünk Richard Spencer Carmodyban lakó rokonaival, hogy hozzon nekünk egy eszes, belevaló, tíz-tizenegy éves fiúcskát. Ezt tartjuk a legjobb életkornak: elég idős már ahhoz, hogy azonnal rá lehessen bízni egy-két munkát, de elég fiatal, hogy a rendes nevelés fogjon még rajta. Szép otthont és tisztességes iskolázást akarunk adni neki. Ma kaptunk egy táviratot Mrs. Spencertől – a postás hozta fel az állomástól –, amiben az állt, hogy a ma esti öt harmincas vonattal érkeznek. Így aztán Matthew bement Bright Riverbe eléjük. Mrs. Spencer ott teszi ki a kisfiút. Ő, persze továbbmegy a White Sands-i állomásig.

Mrs. Rachel mindig is büszke volt arra, hogy ami a szívéen, az a száján, és most, hogy sikerült megemésztenie ezt a döbbenetes hírt, e szellemben mondta el a véleményét.

– Nos, Marilla, kereken kimondom, hogy szerintem óriási ostobaságot követtek el, sőt szavamra, felettébb kockázatos dolgot. Fogalmatok sincs, hogy mi lesz ebből. Befogadtok egy

idegen gyereket a házatokba és az otthonotokba úgy, hogy semmit sem tudtok róla, sem azt, hogy milyen a jelleme, vagy hogy kik voltak a szülei, vagy hogy milyen ember válik majd belőle. Hiszen épp a múlt héten olvastam az újságban, hogy a Szigettől nyugatra egy férfi meg a felesége örökbe fogadtak egy fiút az árvaházból, és a gyerek éjszaka rájuk gyűjtotta a házat – nem véletlenül, hanem szántsándékkal, Marilla! –, és ők majdnem ropogósra sülték az ágyukban. De tudok egy másik esetről is, ahol az örökbe fogadott fiú kedvenc csemegéje a nyers tojás volt, erről sehogy sem tudták leszoktatni. Ha kikérte volna a tanácsomat, Marilla – mint ahogy nem kérted ki –, azt feleltem volna, hogy az isten szerelmére, eszetekbe ne jusson ilyesmit csinálni, szavamra mondom!

E vigasz ürügyén aggodalmat keltő szavak sem meg nem bántották, sem meg nem ijesztették Marillát, aki rendületlenül kötött tovább.

– Nem mondom, hogy nincs abban valami, amit mondasz, Rachel – mondta. – Nekem is voltak aggályaim. De Matthew borzasztóan ragaszkodott hozzá. Amikor ezt észrevettem, végül is beadtam a derekam. Matthew oly ritkán vesz bármit is a fejébe, hogy ha egyszer nem lehet valamiről lebeszélni, akkor mindig úgy érzem, hogy kötelességem engedni. Ami meg a kockázatot illeti, hát szinte minden azzal jár, amit az ember itt a földön csinál. Ami azt illeti, az is kockázatos, ha az embernek saját gyereke van, azokból sem válik mindig jó ember. És Nova Scotia pont a Sziget mellett van. Ez nem olyan, mintha Angliából vagy az Államokból hozatnánk ide. Nem lehet nagyon más, mint amilyenek mi vagyunk.

– Nos, én szívből remélem, hogy jól üt ki a dolog – mondta Mrs. Rachel olyan hangon, amely egyértelműen elárulta szörnyű kétségeit. – Csak aztán azt ne mondd, hogy nem figyelmeztettelek, ha porrá égeti a Zöldmanzárdos-házat vagy sztrichnint önt

a kútba; jut eszembe, hallottam egy esetről New Brunswickben, amikor egy árvaházi gyerek épp ezt csinálta, és az egész család iszonyú kínok közepette múlt ki. Csakhogy az egy kislány volt.

– Nos, mi nem kislányt fogadunk örökbe – jegyezte meg Marilla, mintha a kútmérgezés egy kisfiúról fel sem tételezhető, pusztán nőkre jellemző tevékenység lenne. – Álomban sem jutna eszembe, hogy egy kislányt neveljek fel. Igazán csodálom Mrs. Spencert, hogy van mersze hozzá. De ő attól sem riadna vissza, hogy ha úgy dönt, akár egy egész árvaházat magához vegyen.

Mrs. Rachel szívesen maradt volna, amíg Matthew haza nem ér a beszerzett árvával, de amikor belegondolt, hogy addig még jó két órát kellene várjon, úgy határozott, hogy benéz Robert Bellékhez, és közli a nagy hírt. Biztos volt benne, hogy mondanója bombaként robban majd, és Mrs. Rachel imádta, ha szenzációval szolgálhat. Így tehát útnak indult, Marilla nem kis megkönnyebbülésére, aki úgy érezte, Mrs. Rachel pesszimista szavai nyomán újraélednek kételyei és félelmei.

– Hogy épp ilyesmi történjen! – kiáltott fel Mrs. Rachel, amikor végre kiért az ösvényre. – Úgy érzem, mintha álmodnék. És nem is vitás, hogy szörnyen sajnálom azt a szegény kicsit. Matthew-nak és Marillának halvány fogalma sincs a gyereknevelésről, és majd elvárják tőle, hogy bölcsebb és józanabb legyen a saját nagyapjánál, már ha volt neki nagyapja, amit erősen kétkel. Valahogy libabőrös lesz a hátam, ha belegondolok, hogy a Zöldmanzárdos-házba egy gyerek kerül. Soha nem élt ott gyerek, mert Matthew és Marilla már felnőttek voltak, amikor az új ház megépült, már ha egyáltalán voltak valaha is gyerekek, amit nehéz elképzelni, ha rájuk néz az ember. Nincs az a pénz, amiért cserélnék azzal a szegény árvával. Istenem, igazán sajnálom, szavamra, nagyon sajnálom – közölte Mrs. Rachel szívből jövően a vadrózsabokrokkal, de ha valóban látta volna

a gyereket, aki ebben a pillanatban a Bright River-i állomáson türelmesen várakozott, szájalma bizonyosan még mélyebb és őszintébb lett volna.

Matthew Cuthbertet meglepetés éri

Matthew Cuthbert és a sárga kanca kényelmesen kocogva tették meg a Bright Riverbe vezető nyolc mérföldet. Az út bájosan kanyargott a barátságos tanyák között, egyhangúságát csak imitt-amott szakították meg a balzsamos illatú fenyőerdők vagy apró völgyek, ahol a vadszilvafák nyújtogatták az út fölé leheletfinom virágaikat. A sok almáskerttől édes volt a levegő, a rétek lassan ereszkedtek le a gyöngyház- és bíborszín párás láthatár felé, míg

*Úgy énekeltek a kismadarak,
Mintha nem lenne már főbb nyári nap.*

Matthew a maga módján élvezte az utazást, eltekintve azoktól a pillanatoktól, amikor nőekkel találkozott, és oda kellett bólintson nekik, mivel az Edward hercegről elnevezett szigeten elvárták, hogy az ember kivétel nélkül mindenkinek odabólintson, akivel találkozik, akár ismeri, akár nem.

Matthew rettegett a nőktől, és ez alól csak Marilla meg Mrs. Rachel képezett kivételt: az a kényelmetlen érzés kínozza, hogy ezek a rejtélyes lények titkon kinevetik. Ebben nem is tévedett nagyot, mivel igencsak furcsa külsejű ember volt: alakja esetlen, hosszú, acélszürke haja görnyedt vállát verdeste, az összhatást pedig puha és tömött barna szakáll egészítette ki, amely húszéves kora óta ékesítette. Az ősz szálaktól eltekintve Matthew csaknem ugyanúgy nézett ki hatvanévesen, mint húszévesen.

Amikor beért Bright Riverbe, a vonatnak nyoma sem volt,

így arra gondolt, hogy talán túl korán érkezett. A lovát bekötötte a kis Bright River-i szálloda udvarába, és átment a vasútállomásra. A hosszú peron kihaltnak látszott; messze s távol az egyetlen élőlény egy kislány volt, aki a peron legvégén egy halom zsindeyen ült. Matthew-nak alig hatolt el a tudatáig, hogy *lány* az illető; igyekezett a lehető leggyorsabban elsurranni mellette anélkül, hogy ránézett volna. Ha csak egy pillantást is vetett volna rá, aligha kerülte volna el a figyelmét a kislány testtartásán, arckifejezésében tükröződő feszült kimertség és várakozás. Szemmel láthatólag valakire vagy valamire várt, és mivel nem volt más teendője e pillanatban, mint ülni és várni, ezt tette apait-anyait beleadva.

Matthew éppen akkor lépett oda az állomásfőnökhöz, hogy megkérdezze, befut-e nemsokára az öt harmincas vonat, amikor az a jegypénztár ajtaját zárta be, hogy hazamenjen vacsorázni.

– Az öt harmincas vonat már meg is érkezett, és fél órával ezelőtt tovább is ment – jelentette ki a szapora beszédű vasutas. – De itt hagytak magának egy utast, egy kislányt. Odakint ül, a zsindeyeken. Kértem, hogy üljön be a hölgyek számára fenntartott váróterembe, de komolyan közölte velem, hogy szívesebben várna kint. „Itt tágabb tere nyílik a képzeletnek”, mondta. Szerintem nem mindennapi eset.

– De én nem kislányt várok – mondta Matthew zavartan.
– Én egy kisfiúért jöttem. Itt kellene legyen. Úgy volt, hogy Mrs. Spencer elhozza nekem Nova Scotiából.

Az állomásfőnök füttyentett.

– Feltehetően valami tévedés történt, Mrs. Spencer ezzel a kislánnyal szállt le a vonatról, és rám bízta, hogy vigyázzak rá. Azt mondta, hogy maga meg a húga egy árvaházból veszik magukhoz, és hogy maga nemsokára érte jön majd. Ez minden, amit tudok a dologról; nem rejtegetek itt egyetlen másik árvát sem.

– Nem értem – nyögte Matthew tehetetlenül, és közben azt

kívánta magában, bárcsak Marilla ott lenne kéznél, hogy megbirkózzon a problémával.

– Nos, okosabb, ha megkérdezi a kislányt – javasolta nemtörődöm hangon az állomásfőnök. – Holtbiztos, hogy meg tudja magyarázni – az egyszer bizonyos, hogy jól forog a nyelve. Talán kifogytak az olyasfajta fiúkból, mint amelyet maguk akartak.

Az éhes állomásfőnök gondtalan léptekkel elsietett, egyedül hagyva szegény, boldogtalan Matthew-t az erejét meghaladó feladattal: azzal, hogy bemenjen az oroszlánbarlangba, azaz odamenjen egy lányhoz, egy vadidegen teremtéshez, egy árva lányhoz és megkérdezze tőle, hogy miért nem kisfiú. Matthew némán, befelé egy panaszosat sóhajtott, és óvatosan, kelletlenül csoszogva megindult felé a peronon.

A kislány azóta figyelte, hogy elhaladt mellette, és most is követte a tekintetével. Matthew nem nézett rá, de ha ránézett volna, akkor sem látta volna, milyen is valójában. Egy átlagos megfigyelő azonban egy tizenegy év körüli, nagyon rövid, nagyon szoros és nagyon csúnya sárgásfehér gyapjúsövetből készült ruhába öltözött kislányt látott volna, akinek kifakult, valaha barna zsirárdikalap ült a fején. A kalap alól minden tévedést kizárva két vastag, hosszú vörös hajfonat bukkant elő. Apró arca fehér volt és vékony, telis-tele szeplőkkel, szája, szeme nagy, ez utóbbi bizonyos megvilágításban vagy hangulatban zöldnek, máskor szürkének tetszett.

Ennyit látott volna egy átlagos megfigyelő, de egy éles szemű még azt is észrevette volna, hogy a kislány álla hegyes és határozott, hogy óriási szeme elevenséget és életerőt sugároz, hogy ajkának lágy vonala kedves és kifejező, homloka pedig széles és telt, egyszóval a mi jó ítélőképességgel megáldott megfigyelőnk arra a következtetésre jutott volna, hogy nem mindennapi lélek szorult ebbe a gazdátlan gyermeklányba, akitől a félnék Matthew Cuthbert oly nevetségesen rettegett.

A kislány azonban megkímélte Matthew-t a megszólítás kín-szenvedésétől: amint arra a megállapításra jutott, hogy Matthew felé tart, egyik vékony barna kezében a kopott, régimódi útitáska fülét szorongatva felállt, és másik kezét kézfogásra nyújtotta.

– Ön bizonyára Matthew Cuthbert, a Zöldmanzárdos-házból? – kérdezte valami egészen különösen tiszta, édes hangon.
– Őszintén örülök a szerencsének. Már attól tartottam, hogy nem jön értem, és elképzeltem, mi minden jöhetett közbe. Elhatároztam, hogy ha ma este nem jön értem, akkor a kanyarban álló nagy vadcseresznyefára mászom fel, és ott töltöm az éjszakát. Egy csöppet sem félnék, és csodálatos lenne egy fehér, virágba borult vadcseresznyefán, a holdfényben aludni, nem gondolja? Az ember azt képzelhetné, hogy egy fehér márványpalotában időzik, nem? Abban egészen biztos voltam, hogy ha ma nem is jön értem, holnap reggel feltétlen elvisz.

Matthew félszegen megfogta a kis csontos kezét, és egyetlen szempillantás alatt eldöntötte, hogy mit tegyen. Ennek a ragyogó szemű gyermeknek nem mondhatja azt, hogy tévedés történt; hazaviszi, és majd Marilla közli vele. Akárhogy esett a hiba, nem hagyhatja itt, Bright Riverben, ezért nyugodtan elodázhathat minden magyarázatot és kérdést addigra, amikor majd biztonságosan visszaérkezik a Zöldmanzárdos-házba.

Bátortalanul szólalt meg:

– Sajnálom, hogy elkéstem. Gyere! A ló odaát vár, az udvaron. Add ide a táskád!

– Ó, tudom vinni – csicseregte a kislány vidáman. – Nem nehéz. Minden e világi javam benne van, mégsem nehéz. És a füle kiugrik, ha nem úgy viszem, ahogy kell. Szóval jobb, ha nálam marad, mert én értem a módját, hogyan kell vinni. Ez egy rendkívül régi útitáska. Ó, borzasztóan örülök, hogy eljött, még ha csodaszép lett volna is egy vadcseresznyefán aludni. Hosszú utat kell még megtennünk, ugye? Mrs. Spencer azt

mondta, hogy nyolc mérföldet. Örülök, mert szeretek kocsi-kázni. Ó, de nagyszerű, hogy önökkel fogok élni és önökhöz tartozom majd. Még soha senkihez sem tartoztam, legalábbis nem igazán. De azért az árvaház volt a legrosszabb. Csak négy hónapig laktam ott, de az is elég volt. Feltehetően ön még soha nem volt árva egy árvaházban, így nem is igen értheti, milyen is az. Rosszabb bárminél, amit csak elképzélhet magának az ember. Mrs. Spencer azt mondta, hogy komisz dolog illet mondani, pedig én nem is akartam komisz lenni. Olyan könnyű úgy komisszá válni, hogy az ember észre sem veszi, nem? Jók voltak, már úgy értem, az árvaházbeliek. De olyan kevés tere nyílik ott a képzeletnek; nincs más, csak a többi árva. Róluk azért egész szép dolgokat képzeltem el, például arról a lányról, aki mellettem ült, azt képzeltem, hogy igazából egy nagy hatalmú főúr lánya, és még csecsemőkorában elrabolta a szüleitől egy kegyetlen dajka, aki meghalt, mielőtt bevallhatta volna a bűnét. Éjszakánként ébren feküdtem és ilyesmiken ábrándoztam, mert napközben nem volt rá időm. Gondolom, ezért is vagyok olyan sovány, mert borzasztóan sovány vagyok, nem? Zörögnek a csontjaim. Úgy szeretem azt képzelni, hogy szép gömbölyded vagyok, és gödröcskés a könyököm.

E szavakkal Matthew kis társnője elhallgatott, egyrészt, mert kifogyott a szuszából, másrészt, mert odaértek a homokfutóhoz. Addig nem is szólt egy szót sem, amíg el nem hagyták a falut, és az útnak egy lejtős szakaszához nem értek, ahol olyan mélyen süppedt a kocsi a puha talajba vájt keréknyomba, hogy a fejük felett összeboruló virágzó vadcseresznyefák és karcsú, fehér nyírfák nagyon magas, élő alagutat alkottak.

A kislány kinyújtotta a kezét, és letört egy, a kocsi oldalának ütődő szilvafaágat.

– Hát nem gyönyörű? Mire emlékezteti az az út széléről idehajló csupa fehér és virágcsipkés fa? – kérdezte.

Matthew tanácstalanul felelte:

– Nem t’om.

– Jaj, hát persze hogy egy menyasszonyra! Egy hófehér ruhás menyasszonyra, aki leheletfinom, könnyű fátylat visel. Én ugyan még soha nem láttam ilyet, de el tudom képzelni, milyen lehet. Én nem is számítok arra, hogy menyasszony váljék belőlem. Olyan csúnyácska vagyok, hogy úgysem kéri majd meg senki sem a kezem. Csak legfeljebb egy külföldi hittérítő. Azok, azt hiszem, nem nagyon válogatósak. De azért remélem, hogy egy szép napon nekem is lesz egy fehér ruhám. A földön ennél tökéletesebb boldogságot el sem tudnék képzelni. Egyszerűen odavagyok a csinos ruhákért. És amennyire vissza tudok emlékezni, soha nem volt egy szép ruhám sem – persze annál többet remélhetek a jövőtől, nem? És még el is képzelhetem, hogy pompás öltözékeket viselek. Ma reggel, amikor otthagytam az árvaházat, úgy szégyelltem magam, hogy ezt az utálatos gyapjúruhát kellett felvennem. Tudja, az összes árva ilyenben jár. Múlt télen egy hopetowni kereskedő háromszáz méter gyapjúsövetet adományozott az árvaháznak. Volt, aki szerint csak azért, mert nem tudott túladni rajta, de én inkább hiszem, hogy a szíve diktálta ezt a jó cselekedetet, ugye? Amikor felszálltunk a vonatra, úgy éreztem, hogy mindenki csak engem néz és sajnál. Én meg munkához láttam és elképzelttem, hogy egy mesés szép halványkék selyemruha van rajtam – mert ha az ember ábrándozik, akkor már képzeljen valami érdemlegeset –, hozzá egy csupa virág és hajladozó tollal díszített nagy kalap, aranyóra meg glaszékesztyű és sevrócipő. Ettől aztán olyan jó kedvem kerekedett, hogy szívvel-lélekkel élveztem a Szigetre vezető utat. A hajón egy fikarcnyit sem voltam tengeribeteg. És Mrs. Spencer sem, pedig vele gyakran előfordul. Azt mondta, hogy azért nem maradt ideje a tengeribetegségre, mert állandóan engem kellett figyeljen, nem esem-e a vízbe.